

Lukutaitotyösuositus yleisille kirjastoille & Kirjaston lukuaskel - hanke

-mitä ja miksi?

Lukutaitotyö ≠ lukemisen edistäminen

- ✓ Kirjastolaissa lukemisen edistäminen ja ohjauksen ja tuen tarjoaminen monipuoliseen lukutaitoon ovat eri tehtäviä.
- ✓ Haaste: samanniminen toiminto voi olla joko lukemisen edistämistä tai lukutaitotyötä

Lukutaitotyösuositus yleisille kirjastoille

Tavoitteena kaikki väestöryhmät kattavan lukutaitotyön jalkauttaminen kirjastojen arkeen

Lukutaitotyö kiinnitetään

- ✓ Yleisten kirjastojen tehtävään
- ✓ Kansalliseen lukutaitostrategiaan
- ✓ Avin asettamiin tavoitteisiin ja Aken strategiaan
- ✓ **Kunnan ja kirjaston strategiaan tai toimintasuunnitelmaan**
- ✓ Työnkuvaan

Kirjaston lukuaskel –hankkeen tavoitteet

- ✓ Kysely: löydetään kirjastot, joilla on jo oma lukutaitostrategia.
- ✓ Kehitetään työpaja **kirjastojen lukutaitotyöstrategian tekemisen tueksi** ja testataan kirjastojen kanssa.
- ✓ Työpajoista saatujen kokemusten avulla -> työkalupakki: ohjeita ja esimerkkejä kirjaston lukutaitostrategian laatimiseen.
- ✓ Määritetään kansallinen minimitaso kirjastojen lukutaitotyölle ja lukutaitotyön portaat, joita käyttää eri kokoisissa kirjastoissa.
- ✓ Määritetään kirjastojen lukutaitotyöstrategioissa kohderyhmät siten, että esim. aikuisille, maahanmuuttajille tai erityistä lukutaitotukea tarvitseville kohdennettu lukutaitotyö ei jää katveeseen kirjaston arjessa.
- ✓ Tuetaan paikallisten lukutaitotoimijoiden yhteistyötä ja nivotaan **kirjastojen lukutaitotyö osaksi kuntien yhteisiä strategioita**.
- ✓ **Saada kirjastojen tekemä lukutaitotyö kirjatuksi tarpeellisiin kunnan asiakirjoihin.**

Hankkeen kohderyhmä

- ✓ Yleisten kirjastojen henkilökunta ja lukutaitotyötä tekevät ammattilaiset.
- ✓ Lukutaitotyön sidosryhmät ja paikalliset toimijat, kuten kunnat, oppilaitokset ja järjestöt.

Hankkeen toteutus, 1.

- ✓ Tiedonkeruu: kysely omasta lukutaitostrategiasta ja lukutaitotyön käytännöistä lähetetty kaikille kirjastoille – **vielä ehtii vastata!**
- ✓ Niiden kirjastojen valitseminen, jotka haluavat hankkeeseen työpajapaikkakunnaksi – alueellinen kattavuus (25 halukasta)
- ✓ Alueilla joilta puuttuu lukutaitostrategia, järjestetään työpajat: pohjautuvat kansalliseen lukutaitostrategiaan ja suositukseen kirjastojen lukutaitotyöstä

Työkalupakki ja lukutaitotyön portaat, hankkeen toteutus, 2.

- ✓ Rakentuu työpajojen tuloksista: ohjeet, suositukset ja esimerkkejä kirjastojen lukutaitostrategioiden toteuttamiseen.
- ✓ Määritellään kirjaston lukutaitotyölle minimitaso ja luodaan lukutaitotyön portaat eri kokoisten kirjastojen tarpeisiin. Kirjastoseuran fiktiotyöryhmä valmistelee, kommenttikierros kirjastoille
- ✓ Sidosryhmäyhteistyö työpajojen päätyttyä ja jatkuu hankkeen loppuun saakka.
- ✓ Kirjaston asiantuntijuus kunnassa: sidosryhmät ja he, ketkä hyötyvät suunnitelmallisesta lukutaitotyöstä
- ✓ Sopimus yhteistyöstä, esim. järjestö sitoutuu kontaktoimaan asiakkaat

Kiitos!

Lisätietoa ja suositus kokonaisuudessaan:
<https://suomenkirjastoseura.fi/kohti-suunnitelmallista-lukutaitotyota-vahvistetaan-kirjastojen-roolia/>

Riikka Rajala riikka.rajala@fla.fi

Juha Manninen juha.manninen@fla.fi

